

SRR 2/2016 rd

**Statsrådets redogörelse till riksdagen om Finlands fortsatta
deltagande i säkerhetssektorns utbildningssamarbete
i Irak och om stärkande av samarbetet**

Med anledning av terrorattackerna i Paris i november 2015 framförde Frankrike den 17 november 2015 en begäran om bistånd till Europeiska unionens medlemsstater enligt klausulen om ömsesidigt bistånd i Lissabonfördraget (FEU, artikel 42.7). Det är första gången som klausulen åberopats.

Finland har konsekvent betonat biståndsklausulens politiska och principiella betydelse. I samband med godkännandet av Lissabonfördraget betonade regeringen att Finland tar biståndsklausulen på allvar, är redo att i förekommande fall lämna andra medlemsstater stöd och bistånd och förväntar sig stöd och bistånd av de andra medlemsstaterna i de situationer som skyldigheten avser. Riksdagen omfattade denna ståndpunkt i utrikesutskottets betänkande om godkännande av Lissabonfördraget (UtUB 6/2008 rd).

Vid det gemensamma mötet mellan ministerutskottet för utrikes- och säkerhetspolitiska ärenden och republikens president den 20 november 2015 konstaterades att Finland svarar på Frankrikes begäran och stöder genomförandet av EU:s biståndsklausul politiskt och genom konkreta åtgärder. I överensstämmelse med Frankrikes begäran har man utrett deltagandet i genomförandet av biståndsklausulen genom militär krishantering.

Riksdagen har sedermera skriftligen informerats om Frankrikes begäran enligt biståndsklausulen och om Finlands svar på denna begäran (USP-skrivelser 27.11.2015 och 15.12.2015) samt muntligen av statsministern, utrikesministern och försvarsministern. Till riksdagen har dessutom överlämnats en särskild utredning om tillämpningen av EU:s klausul om ömsesidigt bistånd på begäran av Frankrike (E-skrivelse 28.1.2016).

Republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott fastställde vid sitt möte den 26 februari 2016 att Finland ska fortsätta och stärka deltagandet i utbildnings-samarbetet inom säkerhetssektorn i Erbil i norra Irak inom ramen för den multinationella insatsen "Operation Inherent Resolve". Enligt ställningstagandet ökas den totala numerären för ett år framåt till cirka 100 soldater när det nuvarande nationella mandatet löper ut den 31 augusti 2016. Detta omfattar en fortsatt utbildningsverksamhet i nuvarande omfattning och ett deltagande i rådgivningsverksamheten med cirka 50 soldater.

Med detta svarar man både på Frankrikes begäran om bistånd med stöd av EU:s klausul om ömsesidigt bistånd med anledning av terrordåden i Paris och på Förenta staternas begäran från december 2015 om ökat stöd till den verksamhet som koalitionen mot ISIL bedriver.

Det nationella genomförandet av skyldigheterna enligt EU:s solidaritetsklausul och klausulen om ömsesidigt bistånd har granskats av den arbetsgrupp för beredning av lagstiftning i samband med lämnande och mottagande av internationellt bistånd som tillsatts av utrikesministeriet. Arbetsgruppen överlämnade sitt betänkande den 12 februari 2016 (utrikesministeriets publikationer 1/2016). Arbetsgruppen föreslår att det stiftas en lag om de högsta statsorganens beslutsfattande vid lämnande av och begäran om internationellt bistånd. Betänkandet är på remiss. Avsikten är att en regeringsproposition om detta ska överlämnas till riksdagen under våren.

Det som nu tas upp är Finlands deltagande i en militär krishanteringsinsats. Riksdagen hörs om Finlands fortsatta deltagande i säkerhetssektorns utbildningssamarbete i Irak och om stärkande

av samarbetet genom att en redogörelse enligt lagen om militär krishantering överlämnas till riksdagen. Detta erbjuder också en möjlighet till en mer omfattande diskussion om tillämpningen av biståndsklausulen.

1. Situationen i landet och regionen, inklusive säkerhetsläget

Säkerhetsläget i Irak är instabilt och ISIL kontrollerar fortfarande stora områden i Irak. Samarbetet mellan Iraks säkerhetsstyrkor, kurdernas peshmergatrupper och den internationella koalitionen mot ISIL har dock varit fungerande, vilket visas av återerövringarna av Sinjar och Ramadi. Även om de irakiska truppernas prestationsförmåga har stärkts, är återerövringen av de områden som ISIL kontrollerar utmanande, framför allt i Mosul, eftersom de irakiska trupperna saknar uppbackning av betydande sunniaktörer. Även återuppbyggnaden och återbosättningen i de områden som återerövrats är en utmaning.

Spänningarna mellan shiamuslimer, sunnimuslimer och kurder samt den ojämna maktfördelningen skapar instabilitet och leder till ett ökat stöd till extremistgrupper i Irak. Främjandet av den nationella försoningsprocessen och de olika gruppernas representation i förvaltningen är avgörande för stabiliseringen av landet, men premiärminister Al-Abadis regering har trots sina strävanden inte lyckats genomföra behövliga reformer.

Största delen av den irakiska statens budget går till kampen mot ISIL och löneutgifter. En ytterligare utmaning är det sjunkande oljepriset och nedgången i oljeexporten, eftersom 90 procent av statens inkomster kommer från oljan. Den ekonomiska situationen är svår också i det autonoma kurdområdet i norra Irak, vilket tar sig uttryck i oroligheter. Lönerna till peshmergasoldaterna har inte kunnat betalas ut på flera månader. Relationerna mellan Iraks centralförvaltning och den kurdiska regionförvaltningen försvåras av tvister om fördelningen av oljeintäkterna.

ISIL (Islamic State of Iraq and the Levant, känd även under namnet ISIS, Islamic State in Iraq and al-Shaam samt under den arabiska förkortningen Da'ish eller DAESH, ad-Dawlah al-Islāmīyah fī al-‘Irāq wash-Shām) grundades 2014. Tyngdpunkten för organisationens verksamhet ligger fortfarande i Syrien och Irak, men organisationen har spridit sig och framför allt situationen i Libyen väcker oro. Organisationen finansieras genom skatter och tullar i de områden som den erövrar, oljehandel, lösensummor, rån och donationer av enskilda uppbackare.

Säkerhetsläget i Irak och irakiska Kurdistan är tudelat. Säkerhetsläget på frontlinjen i de nordliga delarna av Irak i närheten av Kurdistan är av medelnivå eller dåligt. Under den senaste tiden har ISIL inte lyckats erövra nya områden.

Säkerhetsläget i irakiska Kurdistan har under de senaste åren varit relativt bra. ISIL har dock under de senaste åren bl.a. genomfört enstaka självmords- och bombattacker i Erbil. Dessa har krävt civila offer. Rörligheten har inte begränsats och lokalbefolkningen lever ett någorlunda normalt liv. Polisens verksamhet är mycket synlig och har medverkat till att det just inte förekommit några incidenter som skulle ha försämrat säkerhetsläget. Polisen upprätthåller kontroller vid gränserna till Kurdistans provinser och alla misstänkta fordon och personer kontrolleras. Övervakningen är effektiv; det är svårt för utomstående att agera i området. Den internationella

flygplatsen i Erbil fungerar normalt. I närheten av Kurdistans område antas ISIL fortsätta sina attacker i Kirkuk. ISIL försöker också förbättra sina försvarsställningar i Mosul, vars återerövring ses som ett centralt mål.

2. Det centrala innehållet och målen för insatsen

Det internationella samarbetet mot ISIL baserar sig på resolution 2170 (2014) som FN:s säkerhetsråd antog i augusti 2014 och där man betonar nödvändigheten av att alla FN:s medlemsländer aktivt samarbetar för att bekämpa det terrorhot som ISIL utgör. Säkerhetsrådets ordförande gav den 19 september 2014 ett utlåtande om läget i Irak utifrån konsensus inom säkerhetsrådet, där man väddar till det internationella samfundet, för att det ska stärka och utvidga biståndet till den irakiska regeringen i kampen mot ISIL och andra beväpnade grupperingar. I den internationella koalitionen mot ISIL deltar för närvarande över 60 länder och internationella organisationer.

Insatsen Operation Inherent Resolve (OIR) inrättades under Förenta staternas ledning år 2014 och den fungerar som koalitionen militära insats mot ISIL i Irak och Syrien. I OIR-insatsen deltar för närvarande utöver Finland också Australien, Bahrain, Belgien, Danmark, Frankrike, Förenade Arabemiraten, Förenta staterna, Italien, Jordanien, Kanada, Nederländerna, Norge, Nya Zeeland, Portugal, Saudiarabien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Turkiet, Tyskland och Ungern. Utgångspunkten för insatsen är att varje land som ingår i koalitionen bestämmer vilket stöd det vill bidra med. Den internationella koalitionen grundläggande målsättningar är följande: att bidra med militärt stöd, hindra utländska stridande från att resa, dämna upp ISIL:s finansieringskanaler, lindra den humanitära krisen i regionen och att försvaga ISIL:s ideologi. Det är ett allmänt erkänt faktum att kampen mot ISIL kräver långsiktighet och en omfattande palett av åtgärder.

Utbildningsverksamheten (*Building Partnership Capacity*, BPC) och rådgivningsverksamheten (*Advise and Assist*, A&A) är en del av verksamheten inom OIR-insatsen. Målet med utbildningen och rådgivningsverksamheten är att utveckla förmågan för Iraks, irakiska Kurdistan medräknat, säkerhetsstyrkor att bekämpa ISIL och att återställa den lagliga statsmaktens kontroll samt stödja återställandet av säkerheten och stabiliteten i regionen. OIR-insatsen har fyra regionala BPC-utbildningscenter i Irak (Erbil, Taji, Al-Asad Airbase och Besmaya). Dessutom bedrivs rådgivningsverksamhet (A&A) för staber och trupper i deras operationsområden.

Utbildningen och rådgivningsverksamheten leds från staben för insatsens markkomponent i Bagdad. Hela insatsens ledningsstab är placerad i Kuwait.

I utbildningen och rådgivningen deltar för närvarande förutom Finland också Förenta staterna, Frankrike, Kanada, Storbritannien, Tyskland, Norge, Danmark, Nederländerna, Belgien, Italien, Spanien, Portugal, Ungern, Australien, Nya Zeeland och Sverige. Både Norge och Danmark deltar i projektet med cirka 120 soldater var och Sverige med cirka 20 utbildare och stödfunktioner.

Utbildningscentret i Erbil (*Kurdistan Training Coordination Center*, KTCC), leder BPC-utbildningen i norra Irak. I centret verkar förutom Finland också Tyskland, Storbritannien, Norge, Nederländerna, Italien och Ungern. Centrets totala numerär uppgår till cirka 630 soldater, varav cirka hälften är utbildare.

Rådgivningsverksamheten genomförs bakom frontlinjen och omfattar de trupper som inte kan dras tillbaka från fronten till utbildningscentren för utbildning eller där det inte är ändamålsenligt att göra så. I rådgivningsverksamheten i Kurdistan deltar Förenta staterna, Kanada, Sverige och Frankrike.

Förenta staterna framförde i början av december en begäran om ytterligare stöd för koalitionen verksamhet till de länder som deltar i koalitionen. Begäran grundar sig på resolution 2249 (2015) som FN:s säkerhetsråd antog efter terrorattackerna i Paris och där FN:s medlemsländer manas att stärka sina åtgärder mot terrorism och förstöra de säkra zoner som ISIL skapat i Syrien och Irak.

3. Insatsens karaktär och insatsregler

Inom ramen för OIR-insatsen har koalitionen utfört över 10 000 flygräder mot mål som är kritiska för ISIL:s verksamhet i Irak. Syftet med insatsen har varit att stoppa ISIL:s framryckningar och att splittra organisationen. Målen har framför allt varit oljehandeln och människosmugglingen, som utgör ISIL:s finansieringskällor. Man har också börjat öka prestationsförmågan för Iraks säkerhetsstyrkor. Man har betonat betydelsen av en övergripande strategi för åtgärderna mot ISIL.

Förutom stridsåtgärder är utbildning och rådgivningsverksamhet ett viktigt element i OIR-insatsen. Dessa genomförs på begäran av Iraks regering och i samförstånd med den. Det finns ingen sedvanlig för alla deltagande stater gemensam överenskommelse om den rättsliga ställningen för trupperna i krishanteringsinsatser (*Status of Forces Agreement*, SOFA) med Irak, utan de deltagande länderna har avtalat om sina truppers rättsliga ställning bilateralt med Irak.

Notväxlingen om finländska soldaters deltagande skedde våren 2015. I noterna har antecknats att finländsk militärpersonal med tjänstepass beviljas en status jämförbar med den som enligt Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser beviljas den administrativa och tekniska personalen på beskickningar. På basis av notväxlingen kan dessa personer använda uniform och bära vapen i självförsvarssyfte. Detta motsvarar de noter som övriga länder som deltar i insatsen har fått.

De trupper som deltar i insatsen har inte heller gemensamt överenskomna regler för användande av maktmedel, utan de enskilda länderna fastställer egna regler för maktmedelsanvändning för sina trupper. Ett eventuellt användande av maktmedel grundar sig på nödvärn, dvs. den rätt till självförsvar som erkänns inom folkrätten. I utbildningen och rådgivningsverksamheten kan det eventuellt uppstå situationer som kräver användande av maktmedel i självförsvar. Nationellt finns det bestämmelser om användande av maktmedel i 27 § i lagen om militär krishantering

(211/2006). Finland har utfärdat nationella regler för användande av maktmedel för de soldater som deltar i insatsen.

4. Insatsens säkerhetsläge och riskbedömning

ISIL förmår planera och genomföra såväl konventionella som asymmetriska operationer. Organisationens ledningsstrukturer är utvecklade och trupperna välutbildade. Verksamheten baserar sig på en centraliserad ledning och decentraliserade operationer. Med hjälp av koalitionen flygräder har man dock lyckats försvaga ISIL:s prestationsförmåga i Irak. I de nordliga delarna av Irak har Kurdistans säkerhetsstyrkor lyckats avvärja ISIL:s attacker med hjälp av koalitionen flyg- och materielstöd. De största förlusterna för de kurdiska styrkorna har orsakats av minor och sprängladdningar som ISIL lämnat efter sig.

I norra Irak har ISIL förlorat territorium sedan slutet av 2014. Under de senaste månaderna har båda parterna varit defensivt grupperade och frontlinjen har i huvudsak stabiliserats. Erbil ligger 80 kilometer öster om Mosul, som för närvarande är ISIL:s viktigaste stad inom Iraks territorium. Den internationella koalitionen attacker i Mosul fortsätter. Frontlinjen löper från Erbil ca 30 km i riktning mot Mosul.

Stridsåtgärderna i norra Irak har koncentrerats till frontlinjens omedelbara närhet. På frontlinjen varierar risknivån från måttlig till hög. De största riskerna är direkt och indirekt eld.

Säkerhetsläget i tätorterna, utbildningsbaserna och sektorernas stödområden i irakiska Kurdistan är relativt bra, och hotnivån anses som måttlig. Hotet bakom frontlinjen består närmast av självmords- och bombattacker. Hittills har det inte skett några angrepp mot de internationella trupperna i området.

Som en del av utbildningsinsatsens stödorganisation har det inrättats ett egenskydd. Verksamhet utanför utbildningsbaserna förutsätter att truppen är utrustad med kraftigt bepansrade fordon samt egenskyddsutrustning. Med skyddade fordon och skyddsutrustning och förutseende planering samt situationsrelaterade, inövade tillvägagångssätt kan man minimera hotet.

5. Finlands deltagande, deltagarformer och mål samt effekterna på hur vår försvarsförmåga utvecklas

Republikens president beslutade den 20 mars 2015 att Finland deltar i säkerhetssektorns utbildningssamarbete i Irak med högst 50 soldater under bestämd tid på högst 12 månader räknat från uppnåendet av full operativ beredskap. Full operativ beredskap uppnåddes den 31 augusti 2015.

Den finländska avdelningen i Irak (SOI) är specialiserad på utbildning på bataljonsnivå. Vid basen i Menila utbildar den finländska avdelningen Kurdistans peshmergastridande i soldatens basfärdigheter ända till plutonnivå samt bataljonsstaben. Vidare har finlänarna stött den sjukvårdsutbildning som Tyskland har tillhandahållit. Den finländska utbildningsavdelningen och det finländska utbildningssättet har fått mycket positiv respons av peshmergastridandena.

Det är motiverat att fortsätta och att utvidga det stöd som Finland tillhandahåller Erbilområdet. Verksamheten kunde stärkas så att de nuvarande 50 soldaternas utbildningsuppdrag förlängs med ett år och att deltagandet också omfattar insatsens rådgivningsverksamhet (*Advise & Assist, A&A*) med ca 50 soldater under bestämd tid på 12 månader från och med september 2016. Dessutom ska man sträva efter att få uppgifter i insatsens ledningsstab. Deltagandet ska således omfatta en total numerär på ca 100 soldater från och med september 2016 under ett års tid. Soldaternas ställning och rätt att bära vapen grundar sig på gällande notväxling.

Finlands nuvarande utbildarresurser harmonierar med behoven hos utbildningscentret KTCC i Erbil. Det föreligger inget behov av ytterligare BPC-utbildare. Det gagnar dock Finland att upprätthålla deltagandet i KTCC i dess nuvarande omfattning. Om man avstår från utbildarplatser i insatsens nuvarande skede, är det osannolikt att Finland senare får dem.

I A&A-verksamheten ska den finska avdelningen stödja staberna för Kurdistanens säkerhetsstyrkor på brigad- och bataljonsnivå i norra Irak. Rådgivningsfunktionen ska delvis utföras utanför Kurdistanens område i norra Irak, men dock bakom frontlinjen. Dessutom ska avdelningen samla uppgifter om utbildningsbehov hos kurdiska styrkor på fältet samt bedöma verkningsfullheten av den utbildning som styrkorna getts. Genom A&A-verksamheten ska sålunda den utbildning som ges inom utbildningscentren stödjas. Styrkan kan också delta som stöd för egenskyddet för de koalitionsstyrkor som är verksamma bakom frontlinjerna.

Genom att fortsätta och utvidga OIR-deltagandet svarar Finland på den begäran om ytterligare stöd för arbetet inom koalitionen mot ISIL som Frankrike lämnat med stöd av EU:s biståndsklausul. Ett stärkt deltagande utgör också ett svar på USA:s begäran om att förnya det nuvarande nationella beslutet om deltagande och att stärka deltagandet. Deltagandet skulle utveckla det nationella försvarets kapaciteter. Värdefull erfarenhet erhålls om ledning och underhåll av en styrka och dess verksamhet i ett krävande rådgivningsuppdrag.

6. Genomförande av en övergripande krishanteringsstrategi

Utöver de militära åtgärderna behövs det i Irak andra åtgärder, såsom utvecklingssamarbete, kapacitetsuppbyggnad hos länderna i regionen och humanitärt bistånd. På längre sikt bör man också se till att den ekonomiska utvecklingen, god förvaltning, rättsstatsutvecklingen, de mänskliga rättigheterna och demokratifrågorna främjas.

I Irak finns över 8 miljoner människor som är i behov av humanitärt stöd. I landet finns över 3 miljoner internflyktingar och flyktingar. Iraks mångahanda problem återspeglas i antalet asylsökande som söker sig till Europa.

Irakierna utgör den överlägset största gruppen bland asylsökande i Finland. Finland har diskuterat återtagande med Irak både på ministerie- och tjänstemannanivå. Irak har systematiskt meddelat att landet förhåller sig negativt till tvångsåtersändande, men samarbetet i fråga om frivilligt återvändande har tills vidare avlöp bra. Det första charterflyget med asylsökande som frivilligt

återvände till Irak flög från Helsingfors till Bagdad den 18 februari 2016, och två andra flyg förbereds för februari-mars.

Finland strävar efter att främja lösningar på EU-nivå med Irak. Tills vidare har EU-kommissionen inte inlett diskussioner om återtagande med landet. Finland främjar frågan också i samarbete med andra länder inom den s.k. Brysselgruppen (Australien, Belgien, Danmark, Finland, Grekland, Luxemburg, Nederländerna, Schweiz, Storbritannien, Tyskland och USA).

EU har sedan 2003 stött återuppbyggnaden i Irak och gett humanitärt bistånd för sammanlagt över en miljard euro. Genom EU:s utvecklingsbistånd har man stött demokrati, god förvaltning, mänskliga rättigheter, ekonomisk tillväxt och fattigdomsbekämpning i Irak genom att stärka landets rättsväsende och basservicestrukturer samt genom att stödja val och frivilligorganisationer. EU har öronmärkt sammanlagt 75 miljoner euro för perioden 2014–2020 för stärkande av mänskliga rättigheter och rättsstaten, förbättrande av utbildningen och för hållbar energi.

Finland har tillsammans med Sverige i EU:s diskussioner tagit upp att möjligheter att öka stödet till rättsstatssektorn i Irak bör utredas, inbegripet möjligheterna för en civil krishanteringsinsats i EU:s regi.

Finland har sedan 2011 beviljat sammanlagt 5 miljoner euro i humanitärt bistånd för Irak. År 2015 gavs ca 1,8 miljoner euro i bistånd. Finland stöder utvecklingsprojekt i Irak genom vilka man i synnerhet strävar efter att förbättra ställningen för flyktingkvinnor från Syrien och för interna flyktingkvinnor och att stärka ställningen för politiskt aktiva kvinnor (cirka en miljon euro 2015). Också en del av Finlands regionala stöd till offren för konflikten i Syrien och till grannländerna kanaliseras till Irak. Finländska Crisis Management Initiative är rådgivare för Iraks nationella försoningskommission i arbetet för att lägga fram en nationell försoningsstrategi.

Finland granskar för närvarande möjligheterna att stödja stabiliseringen av Irak genom att delta i FN:s stabiliseringsfond för Irak. USA har bett Finland ansluta sig till fonden. Den syftar till återuppbyggnad av områden som erövrats tillbaka från ISIL.

Finland deltar också i arbetsgruppen mot utländska terroriststridande (Working Group on Foreign Terrorist Fighters) inom koalitionen mot ISIL, vilken har terroristbekämpning och därtill anknytande förebyggande arbete som målsättning.

7. Kostnaderna för insatsen och kostnaderna för eventuellt annat bistånd av Finland

Grunden för kostnadsförslaget för 2016 är en styrka på ca 50 soldater till utgången av augusti 2016 och därefter en styrka på ca 100 soldater till utgången av 2016. Grunden för förslaget för 2017 är en styrka på ca 100 soldater till utgången av augusti.

Enligt förslaget uppgår behovet av ytterligare medel för 2016 till sammanlagt 9 miljoner euro, varav andelen för försvarsministeriets materiel- och administrationsutgifter är 5 miljoner euro och andelen för utrikesministeriets personalutgifter är 4 miljoner euro. Försvarsministeriets an-

del kan täckas genom det anslag som finns i reserv under krishanteringsmomentet. Utrikesministeriet har inte behövliga anslag för år 2016.

Enligt förslaget uppgår behovet av anslag för 2017 till sammanlagt 20 miljoner euro, varav andelen för försvarsministeriets materiel- och administrationsutgifter är 12 miljoner euro (inbegriper demonterings- och servicekostnader) och andelen för utrikesministeriets personalutgifter är 8 miljoner euro. Genom reserverade anslag i planen för de offentliga finanserna hösten 2015 kan 6,7 miljoner av utrikesministeriets andel täckas ur anslagen för militär krishantering från reserven för merutgifter i dispositionsplanen för moment 24.10.20. I fråga om utrikesministeriet uppgår behovet av tilläggsanslag för 2017 utanför ramen till 1,3 miljoner euro. Finansieringen av deltagandet i insatsen (inklusive år 2016) avgörs i samband med behandlingen av anslagsramarna.

8. Den fortsatta beredningen och hörande av riksdagen

Statsrådet har i enlighet med 3 § 1 mom. i lagen om militär krishantering (211/2006) förelagt riksdagen en redogörelse om Finlands deltagande i säkerhetssektorns utbildningssamarbete i Irak (SRR 10/2014 rd). Utrikesutskottet lämnade ett betänkande (UtUB 25/2014 rd), enligt vilket riksdagen inte har något att anmärka med anledning av redogörelsen, men riksdagen förutsätter att statsrådet beaktar ståndpunkterna i utrikesutskottets betänkande. Riksdagen godkände den 13 mars 2015 ett ställningstagande enligt utrikesutskottets betänkande (RSk 60/2014 rd).

Republikens president beslutade den 20 mars 2015 att Finland deltar i säkerhetssektorns utbildningssamarbete i Irak med högst 50 soldater under en period på högst 12 månader räknat från uppnåendet av full operativ beredskap.

Det gemensamma sammanträdet mellan republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott fastslog den 11 december 2015 att Finland fortsätter och stärker sitt deltagande i säkerhetssektorns utbildningssamarbete i Erbil i norra Irak som en del av Finlands svar på Frankrikes begäran om bistånd med stöd av EU:s klausul om ömsesidigt bistånd. Finland har konsekvent betonat biståndsklausulens politiska och principiella betydelse. Det är viktigt att Finland aktivt deltar i verkställandet av biståndet när klausulen för första gången har aktiverats.

Finlands OIR-deltagande behandlades vid republikens presidents och utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskottets gemensamma möte den 26 februari 2016 och det fastslogs att Finland ökar sitt deltagande till ca 100 soldater för en period på ett år från och med den 1 september 2016.

Med beaktande av att det inte finns något egentligt FN-mandat för utbildningsuppdraget och av en helhetsbedömning av insatsens karaktär och förhållanden, bör det anses motiverat att höra riksdagen genom att förelägga den en redogörelse i saken.

Beslutet om deltagande fattas av republikens president i enlighet med 2 § i lagen om militär krishantering.

Bilaga: Karta över områden som kontrolleras av ISIL i Irak och Syrien